

Kennis delen en sociaal leren

Oprachtgever: Alberthe Pajma, ministerie van LNV, directie Platteland

Kennisvraag

Door de nieuwe sturingsafspraken, die recent met het Investeringsbudget Landelijk Gebied (ILG) tot stand gekomen zijn, krijgen de betrokken overheden wezenlijk andere rollen en verantwoordelijkheden bij de inrichting van het landelijk gebied. Hierdoor hebben de betrokken overheden behoefte aan nieuwe samenwerkingsverbanden met het (agrarisch) bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties, adviseurs en kennisinstellingen. Vraag is hoe dergelijke samenwerkingsverbanden tot stand kunnen komen? Hoe zijn ze effectief te organiseren? Wat kan er geleerd worden voor een succesvolle gebiedsgerichte ontwikkeling in ons land?

Doelstelling

Welke kennis en kunde is relevant in Communities of Practice (CoP's) over gebiedsgericht beleid en hoe is die op een wat

hoger abstractieniveau te vertalen in leerpunten die in het algemeen voor gebiedsprocessen relevant zijn? Welke inzichten kunnen gegeneerd worden uit inspirerende CoP's over hoe overheden, bedrijfsleven, adviseurs en maatschappelijke organisaties ontwikkelingsgericht meerwaarde kunnen creëren in gebiedsprocessen?

Resultaat

Een rapport met ervaringskennis over gebiedsgericht werken en aanbevelingen over het optimaliseren van het gezamenlijke leer- en besluitvormingsproces van de daarbij betrokken actoren. Het rapport beschrijft de succes- en faalfactoren van het huidige gebiedsgerichte beleid en de succes- en faalfactoren van het omgaan van verschillende betrokken actoren met het huidige gebiedsgerichte beleid. Van de CoP's worden aparte procesverslagen gemaakt.

Aanpak

- Bestuderen van de relevante literatuur en inventariseren van de leerervaringen die reeds eerder opgedaan zijn in de CoP Voorlopers Gebiedsontwikkeling. Deze leerervaringen zijn ook systematisch gedocumenteerd en vertaald naar de lopende regionale CoP's.
- Voorbereiden en organiseren van regionale CoP's. Hiervoor werd een checklist van aandachtspunten opgesteld en werden in verschillende regio's deelnemers geworven.
- Uitvoeren en organiseren van regionale CoP's. In 2007 zijn in het kader van dit project 3 regionale CoP's georganiseerd, die ook in 2008 nog doorlopen.
- Vastleggen en analyseren van de leerervaringen uit de CoP's in een tussenrapport en het formuleren van voorlopige conclusies en aanbevelingen. In het najaar van 2008 verschijnt een definitief onderzoeksrapport.
- Afronden van de werkzaamheden en communicatie over het onderzoeksresultaat.

Blik op de toekomst

Effectief delen van kennis in gebiedsprocessen verloopt optimaal in een context van een zekere mate van sociale homogeniteit en een diversiteit in kennis en handelingspraktijken. Mensen leren het meest van mensen met wie ze zich kunnen identificeren (topsporters leren van topsporters, wethouders leren van wethouders, boeren van boeren), maar die de zaken (net) anders aanpakken dan zichzelf gewend zijn te doen. Voor gemeenten liggen de belangrijkste voorwaarden in gebiedsprocessen vooral in de sfeer van 'nieuw' gedrag. Daarbij gaat het vooral om de volgende zaken:

- Provincies en het rijk: zelfbewuster optreden, vooral in de rol van 'zakpartner' en permanent aanspreekpunt voor ondernemers in het buitengebied.
- In eigen huis dus bij samenspel met buurgemeenten: investeren in politieke aandacht voor het buitengebied en ambtelijke kennis en capaciteit.

- Eigen burgers: multi-sectoraal beleid voor het buitengebied, verbinden met de leefbaarheidsagenda.
- Ondernemers: leveren van maatwerkplanologie, alertheid bij bedrijfsbeëindiging en overdracht van eigendom, een plek geven aan private partijen in bestuurlijke processen.

Producten

Tussenrapportage: T.A. Vogelzang, P. van der Wielen, J. Hendriks en D. Brunt; *Kennis delen en sociaal leren, met als subtitel Over het delen van kennis en het gemeenschappelijk leren van actoren in gebiedsprocessen.*

Doorwerking

De onderzoeksresultaten worden vastgelegd in een (tussen)rapport, dat wordt verspreid onder de betrokken personen bij LNV en de betrokken actoren in en om de georganiseerde CoP's. Op basis van het onderzoeksrapport verschijnt een persbericht en enkele artikelen in relevante tijdschriften. Het ministerie van LNV wordt gevraagd om in te stemmen met een vervolgproject voor 2008, zodat de regionale CoP's dit jaar afgerond kunnen worden en er in de zomer van 2008 een definitief onderzoeksrapport kan verschijnen. Ook is er in de zomer van 2008 een werkconferentie met deelnemers aan alle betrokken regionale CoP's om de ervaringen uit te wisselen en leerpunten met elkaar te delen. Tenslotte is het plan om in het najaar van 2008 een werkconferentie met betrokken organisaties te organiseren, waarop de resultaten van het onderzoek gepresenteerd en uitgedragen zullen worden. Daarmee hopen de onderzoekers dat de actoren die betrokken zijn bij gebiedsprocessen in ons land in de toekomst beter en effectiever met elkaar zullen samenwerken.

Projectleider
Ir. Theo Vogelzang, LEI
theo.vogelzang@wur.nl

